

СТАНОВИЩЕ

за дисертационен труд за получаване на образователната и научна степен „Доктор”

Автор на дисертационния труд : Елена Костова Шопова

Тема на дисертационния труд : **Анализ на оксидативните процеси в грах (*Pisum sativum* L.), индуцирани от фотоактивно генериран синглетен кислород**

Становище от проф. дбн Йорданка Иванова

В предоставения ми за становище дисертационен труд се разработва актуален и интензивно проучван проблем с фундаментално и приложно значение, тъй като почти всички естествени и изкуствени стресови фактори водят до нарастване на продукцията на активни кислородни форми в растенията.

Дисертационният труд е структуриран съобразно изискванията, обемът му е 109 страници, а експерименталния материал е илюстриран с 5 таблици, 18 фигури и 5 снимки.

В литературния обзор, който е тясно обвързан с разработвания проблем, са използвани 405 публикации, от които около 18 % са тези от последните 5 години . Шопова познава много добре състоянието на разработвания проблем и оценява творчески литературния материал.

Избраният подход и използваните методи позволяват да бъдат постигнати целта и задачите на дисертационния труд. Създадена е подходяща моделна постановка, включваща фотосенсибилизатора еозин, светлинен и тъмнинен режим. В динамика са проследени измененията в 20 показатели, които най-често се проучват във връзка с оксидативния стрес. Като цяло експерименталните резултати са правилно интерпретирани, като са отбелязани приликите и отликите в сравнение с проучванията на други автори. Считаю, че експерименталните резултати дават основание на дисертанката да защитава тезата за спецификата в реакцията на растенията към свръхпродукцията на синглетен кислород. Изводите съответствуват на експерименталните данни.

Приносите на дисертационния труд са с фундаментален характер, но могат да бъдат използвани като показатели в селекцията и при създаването на трансгенни устойчиви сортове културни растения.

Във връзка с дисертационния труд има 3 публикации, от които 1 обзорна статия, както и 2 публикации в списания с общ ИФ 0,482 (едната е под печат).

Всичко изложено по-горе ми дава основание да съм убедена, че на Елена Костова Шопова следва да бъде присъдена научната и образователна степен „Доктор”.

01.06.2011 г.

подпис:

/Проф. дбн Й. Иванова/